

Grondwaterbelasting eindelijk van tafel

Sluiting van vier papierfabrieken en ontslag voor honderden werknemers. Dat is de trieste balans van de effecten van de grondwaterbelasting. Wat ooit in het leven is geroepen als milieumaatregel blijkt een ordinaire lastenverzwaring voor een handjevol bedrijven. In de fiscale agenda van staatssecretaris Weekers is deze lastenverzwaring nu eindelijk geschrapt. De Tweede Kamer stemde hier 17 november mee in. Zodra de Eerste Kamer het voorstel goedkeurt komt er eindelijk een einde aan deze marktversturende belasting.

'Milieumaatregel'

Al sinds 2007 bepleit VEMW het schrappen van de grondwaterbelasting. De oorspronkelijke gedachte van de overheid bij deze grondwaterbelasting is dat zij 'het onttrekken van grondwater wil ontmoedigen' wat 'tot spaarzaamheid moet leiden met voorraden die uitputtelijk zijn'. Een uitermate zwak en niet op enige realiteit gebaseerd argument. Bedrijven die afhankelijk zijn van grondwater gaan van nature al zuinig om met grondwater. Verspilling past absoluut niet in de ondernemersgeest, dus ook waterverspilling niet. Waterintensieve bedrijven hebben er altijd groot belang bij hun watergebruik te reduceren: elke liter water die zij teveel oppompen leidt tot hogere energiekosten. Dit heeft ertoe geleid dat de waterintensieve industrie voorloper is met innovatieve processen om water (en energie) te besparen. De grondwaterbelasting werkt hierin juist contraproductief: het belas-

tinggeld kunnen ondernemers niet meer besteden aan duurzaamheidsprogramma's.

Ongelijk speelveld

De concurrentiepositie van de papier- en levensmiddelenindustrie en de chemische sector wordt door deze oneerlijke belasting sterk aangetast. De meerderheid van de Europese lidstaten kent een dergelijke grondwaterbelasting niet eens. Daar waar landen wel een dergelijke belasting kennen blijkt het grondwater tot wel viermaal lager belast. Nederland, met haar delta van twee grote rivieren, heeft de hoogste grondwaterbelasting in Europa! Van het natuurlijke vestigingsvoordeel dat water in ons land de industrie zou kunnen bieden, wordt niet geprofiteerd.

Gezamenlijke lobby

De grondwaterbelasting wordt eenzijdig opgebracht door een paar branches die voor hun proces grondwater nodig hebben, zoals de papier- en levensmiddelenindustrie en de chemische sector. De industrie draagt jaarlijks circa € 30 miljoen af. De Nederlandse voedingsmiddelenbedrijven brengen hiervan zelfs gezamenlijk de helft op. De belasting raakt daarmee deze bedrijven onevenredig. VEMW heeft in haar strijd tegen deze belasting dan ook steun gekregen van de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI), FNV Bondgenoten en de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en kartonfabrieken (VNP)

Papierfabriek Doetinchem

Operationeel Directeur Bart Broens van Papierfabriek Doetinchem is uiteraard blij met het afschaffen van de grondwaterbelasting. "De marges in de papierindustrie zijn laag. In ons geval moeten we gemiddeld een kwart van onze netto winst afdragen aan de grondwaterbelasting. Jaar in, jaar uit. Dat hakt er behoorlijk in. Als je buurlanden zo'n belasting niet kennen, of de grondwaterbelasting is daar veel lager, dan is dat gewoon oneerlijke concurrentie. Ik hoop inderdaad dat er nu eindelijk een einde is gekomen aan deze oneerlijke belasting".

Papierfabriek Doetinchem is een zelfstandige onderneming. "Wij moeten onze eigen broek ophouden en een dergelijke belasting heeft dan ook direct effect op ons resultaat en onze financiële ruimte. Wij maken geen onderdeel uit van een groter concern. In Nederland gevestigde papierfabrieken die onder een internationale moedermaatschappij vallen hebben zeker ook direct last van deze belasting. De moedermaatschappij vergelijkt uiteraard de lasten in verschillende landen. Nederland is gewoon een relatief duur land om te ondernemen. Onze energie- en personeelskosten zijn hoog in vergelijking met andere Europese landen. Als daar dan ook nog zo'n zware belasting bij komt die in andere landen niet geldt, of veel minder is, dan pakt dat negatief uit voor het vestigingsklimaat.

Belasting ondermijnt efficiency

"De grondwaterbelasting beperkt bovendien onze investeringmogelijkheden. De investeringen die we als onderneming doen, zijn mede afhankelijk van onze winst. Als die winst wordt afgeroomd, blijft er minder over om te investeren. Dit heeft consequenties voor het verder verbeteren en verduurzamen van ons proces. Als onder-

nemer ben je altijd bezig processen nóg verder te optimaliseren. Je kijkt waar je nog verder efficiency kan behalen. Wij pompen ons grondwater zelf op en reinigen en hergebruiken het water intern in ons proces vele malen alvorens het naar de afvalwaterzuivering gaat. De grondwateronttrekking valt onder een provinciale vergunning. We werken al jaren via diverse projecten aan vermindering van ons grondwaterverbruik en hebben ook voor de komende jaren een waterbesparingsplan opgesteld.

Belangenbehartiger

"Wij zijn een kleine tot middelgrote papierfabriek. De politiek overtuigen van het onrechtmatige en inefficiënte effect van deze grondwaterbelasting lukt nooit in je eentje. Wij zijn daarom blij met belangenorganisaties als VNP en VEMW die dit soort issues, jaar na jaar, op de agenda blijven zetten. 'Ruimte om te ondernemen' is geen vanzelfsprekendheid. Daar moet je continu aan werken. Zeker in deze economisch zware tijden", aldus Broens.

Papierfabriek Doetinchem is in 1937 opgericht door de gebroeders Van Veen. Van 1963 tot en met 1992 maakt de onderneming deel uit van het Bührmann-Tetterode Concern (later KNP – BT). Vanaf 1993 is Papierfabriek Doetinchem een zelfstandige onderneming. De papierfabriek begeeft zich in de nichemarkt van lichtgewicht verpakkingsmateriaal. Jaarlijks produceren zij 65.000– 70.000 ton lichtgewicht verpakkingspapier en tissues op basis van oud papier. Papierfabriek Doetinchem heeft 190 werknemers. De afzetmarkt ligt voor het overgrote deel in Europa. Papierfabriek Doetinchem verbruikt circa 1.2 miljoen m³ grondwater per jaar. Dit water wordt vele malen intern hergebruikt.

**Bart Broens, Operationeel Directeur van
Papierfabriek Doetinchem**